

ДОВИЂЕЊА У БОРУ

Борани су били гости и председника општине Зеница. То је била прилика да се пренесу поздравни председника борске општине.

Сусрет на зеничкој железничкој станици у новембарску зору. Заграђаји, пољудца, питања...

Тако је почело виђење братимљених пензионера два рударско-металуршког центра: Зенице и Бора.

На дан двадесетогодишњице оснивања Удружења пензионера и инвалида рада Зенице. И годишњице братимљених Удружења Бора и Зенице.

Први дан срдљиви и предсрдељиви домаћини искористили су да својим колегама из Бора покажу град и његове знаменитости. При посети Институту за металургију, помоћник директора, говорећи о научним достигнућима ове значајне институције, рече и ово: „Постигли смо много, борили смо се за нове резултате. Али и од нас, својих претходника, научили смо доста. Били сте мајстори свог посла. Повосни смо на вас“.

У поподневним часовима гости из Бора су обили Завичајни музеј и Музеј НОБ-е.

Други дан боравка у Зеници имао је свечани карактер. На седници посећеној јубиларној годишњици оснивања Удружења и првој годишњици потписивања Повеље о братимљењу пензионера Бора и Зенице, чули смо многе податке о успесима Зеничана, о напорима да зорину своје чланство и тежњама да и по одласку у пензију буду корисни.

Минутом ћутања одата је пошта иницијатору братимљења, трагично преминулом борском пензионеру Бури Давидовићу, као и свим преминулим члановима оба удружења.

Заједничка делегација положила је венац на споменик изгинулим борцима и жртвама рата.

На свечаном ручку, у здравни председника Удружења из Бора Николе Чоловића чуле су се и ове речи: „Млави су нам рекли да су поносни на нас. Ми им поручујемо нека нас следе“.

Трећи дан боравка борске делегације пензионера у Зеници искористен је за заједнички излет у легендарно Јајце и на Козару. Између осталог, обиђен је Спомен музеј АВНОЈ-а, смештен у већини Другог заседања у Јајцу и споменик жртвама рата на Мраковини на Козари.

На крају овог заграђаји, пољудца и поздравни. Уз то и жеље за ново виђење у Бору.

Текст и снимци: Минодраг Бурбевин

У алама Рударско-металуршког факултета у Зеници гости из Бора могли су да виде изложбу руда метала. Био је то тренутак сусрета са завичајем.

Заједнички излет у Јајце. У тренуцима предава у модерном хотелу „Турист“ уз тамбурицу спонтано се заорила песма. Наравно, партизанска.

Домаћини су гостима из Бора омогућили посету Спомен-музеју у већини Другог заседања АВНОЈ-а у Јајцу. Нашим снимком овековечен је тај тренутак.

Заједничка делегација братимљених удружења Бора и Зенице положила је венац на споменик палим борцима и жртвама рата. Минутом ћутања одата је пошта и преминулим друговима.

Од „узвиралога града“ није остало скоро ништа. Зеница је данас модеран рударско-металуршки центар са 70.000 становника. Град паркова, булевара, модерних четврти. Домаћини су имали чиме да се похвале својим гостима.

На свечаној седници поводом 25-годишњице зеничког Удружења измењени су дарови. Зеничани су даровали Спомен-албум са првог сусрета у Бору, а Борани зидни часовник са амблемом свога града. Уз мноштво најбољих жеља.

Институт за металургију зеничког Рударско-металуршког комбината, уствари је комбинат у маломе. Гости и домаћини с пажњом су разгледали најмодернију постројења за контролу квалитета челика.

НАГЛАШЕНА КЛАСНА СУШТИНА

Интензивна активност и позитивна кретања у Савезу комуниста после 21. седнице Председништва СКЈ. Друге конференције СКЈ, Писма Друга Тита и Извршног одбора, и других иницијатива и ангажовања на данашњем курсу СК створена је потреба да се и Статутом Партија доследније дефинише као јединствена револуционарна демократска организација, која је у стању да своје ставове и политику ефикасније претвара у живот. Управо због тога, Комисија за статутарна питања — СКЈ, на основу својих статутарних одредаба, припремила је Предлог допуна и промена Статута СКЈ.

Изменама и допунама Статута СКЈ знатно више се наглашава класна суштина и оријентација Савеза и јасније се дефинише Партија, као авангарда радничке класе у борби за њен одачујући положај и улогу у самоуправном друштву. Јаче се истиче и значај класно-социјалне структуре Савеза комуниста и указује на путеве обезбеђења доминантног утицаја радника на политику Савеза и начин остваривања радничке већине у саставу организације, органа и форума СКЈ.

У овом тексту се изричито наглашава да чланство у Савезу комуниста не доноси члану никакве привилегије у друштву. Под тим се подразумева и прелазак из борбе са позиције власти на и дејно-политичку борбу пре свега, аргументима. Наглашава се да члан Савеза комуниста који критикује не може бити позван на одговорност, осим у случају када неистинитом и дезинформацијама жели да морално дисквалификује другог члана. Тако се критика штити од тенденциозног извођења појединца и неистина.

Посебна важња у Предлогу посвећена је идејно-политичком и акционом јединству Савеза комуниста, радничке класе и демократске младежи и допуњавају норму о његовом јединству и више истиче СКЈ као јединствену идејно-политичку организацију. Истовремено се наглашава одговорност СКЈ републике (Наставак на другој страни)

УСВОЈЕН СТАТУТ ГПП „БОР“

Данас у Бору одржаће се седница Председништва већа савеза синдиката којој ће присуствовати представници Општинских одбора струковних синдиката, Синдикатског одбора ГТБ борског дела Басена, председници Основних организација синдиката и секретари ООУР.

На седници ће бити поднета информација о конституисању Титовог фонда за стипендирање младих радника и радничке деце. Утврдиће се и спровеће програма јавне дискусије о Напарту статута општине Бор.

На повеној седници Председништва већа синдиката, која је заказана за четвртак у Бору, и којој ће, поред осталих, присуствовати сви чланови Комисија Већа, дискутоваће се и донети одређени закључци о свим питањима која су и претходног дана разматрана.

Усвојен је Статут Гравевинско - производног предузећа „Бор“. Раднички савет Гравевинског предузећа је утврдио, а на основу Одлуке збора радних људи основних организација удруженог рада, да су Статут једноласно усвојиле све основне организације.

Статут ГПП „Бор“ је утврђен 9. новембра, а примењиваће се од 18. новембра 1973. године.

ДАНАС У ГАМЗИГРАДСКОЈ БАЊИ

О ЗДРАВСТВУ И АМАНДАМА

Данас се у Гамзиградској Бањи одржава девета седница Председништва Међуопштинског већа девет општина тимочког региона.

Расправља се о примени уставних амандмана у здравственом осигурању и здравству.

Председништво ће анализирати и здравствено стање становништва и рад здравствене службе на подручју Тимочке крајине у периоду од 1970—1972. године.

Чланови Председништва биће информисани и о концепцији прославе годишнице Девете бригаде.

Очекује се да на овој седници буде постигнут и договор о финансирању потреба Међуопштинског већа за 1974. годину.

Седници присуствују представници Основне привредне коморе, Међуопштинског већа Савеза синдиката и Међуопштинске конференције ССРН.

НОВОСТИ

Број 22 ● Година 1 ● Бор, 21. новембар 1973. ● Лист излази сваке среде ● Цена 50 пара ● Редакција: Ул. Моше Пијаде 5/VI

Спроводи се акција формирања Титовог фонда

ВЕЛИКИ ПОДСТРЕК И ПОДРШКА МЛАДИМА У УЧЕЊУ И РАДУ

Идеја о формирању Титовог фонда за стипендирање младих радника и радничке деце која је поникала у колективу радних људи Рударско-топлинарског басена Бор ових дана почела се спроводити. Акцијом и иницијативом захваћене су све радне организације и појединци на територији СФРЈ. То је још један вид подршке свих радних људи Титовим идејама које су постале пракса радничке класе у изградњи напет социјалистичког и самоуправног друштва. Као израз своје солидарности и одређења да следи његов пут и васпитања младе, радничка класа пута, радничка класа СФРЈ је прихватила иницијативу зачету у Мајданпек

и Бору за конституисање Титовог фонда. Фондом за стипендирање младих радника и радничке деце биће омогућено школовање оних који су у учењу и раду постигли изузетне резултате. У циљу оживотворења ове иницијативе друштвено-политичке организације, СКЈ, ССРЈ и СФРЈ Југославије преко својих органа и организација у заједници са Савезном скупштином и Привредном комором Југославије предузеле су широку активност на конституисању Титовог фонда да би до 17. маја 1973. године, непосредно пред Титов рођендан потписале самоуправно договор о оснивању Фонда. Биће јединствен центријацију средстава на ни-

воју федерације На нивоу федерације концентрисаће се 10 осто чланарине Фонда, остварене у покрајинама и републикама као средства која су намењена за солидарно помагање оних делова Фонда у покрајинама и републикама чија средства не могу да остваре основне утврђене политичке стипендирања. Друштвеним договором и Статутом обезбедиће се одлучивање свих чланова Фонда, односно основне и друге радне организације удруженог рада, друштвено-политичке организације и сва правна и физичка лица. Формирање Титовог фонда и његова разуђеност од општине до федерације не значи расформирање других фондова и задржање у њихов правни и друштвени статус. Иниција-

Талантовани млади радници, деца радника, сиромашних људи, имаће сигурне могућности за школовање

тивни одбор је закључио да хови органи у покрајинама се до краја децембра кон- и републикама. ституише Титов фонд СФРЈ у Бору је почетком овог и да се до тада конституи- месеца формиран Иницијативу савети Титовог фонда у тивни одбор са задатком да општинама, скупштине и ни- (Наставак на другој страни)

Из Општинске конференције ССРН

ЈАВНА ДИСКУСИЈА О СТАТУТУ ОПШТИНЕ

На састанку Председништва Општинске конференције ССРН, одржаној у понедељак, 19. новембра, усвојен је програм и план активности Социјалистичког савеза на организовању и спровођењу јавне дискусије о Напарту статута општине.

Зборови бирача, на којима ће се дискусија водити, одржаће се од 24. новембра до 2. децембра.

Председништво је дошло и одлуку о учлањењу ОК ССРН у Титов фонд за школовање младих радника и радничке деце. Први улог ОК ССРН је 6.000 динара.

За оснивачку скупштину Титовог фонда делегиран је испред ОК ССРН Марјан Милић, члан Председништва, висококвалификовани радник флотације ГТРа.

БЕНЗИНА И ЛОЖ - УЉА ИМА ДОВОЉНО

Несташница бензина и ложиља се посљедњих дана осетила и у нашем граду, али су посљеднице незнатне, јер је та несташница била краткотрајна. Пре неколико дана је чак дошло и до ограничења у точењу бензина на свега 10 метара, али је и то ограничење било краткотрајно и већ сада се бензин и ложиља пролажу у неограниченим количинама.

Тренутна несташница бензина је посљедица недостатка цистерни за транспортовање горива. Међутим, сада је снабдевање нормално, тако да нема више никакве бојазни да ће град опет остати без погонског горива и уља за ложење.

Може се констатовати да је Бор, и поред тога што је неколико пута остајао без горива, ипак далеко боље снабдевен у том погледу од осталих градова на региону Тимочке крајине. Из „Југопетрола“ обезбевају да више неће бити ни ограничења ни несташнице, јер горива има у довољним количинама.

БЕСКОМПРОМИСНО ЗА БУДУЋНОСТ

Сви партијски документи, нарочито ови новијег датума, изричито захтевају радикално мењање социјалне структуре Савеза комуниста. То је схватила радничка класа Бора. Предизборни састанци, као што је овај на фотосу где су приказани комунисти јаме, прилика су за остварење најважнијих циљева СК. Битка за радничку већину је започета бескомпромисно, па је сасвим нормално назрети и будућност.

ПОВОД

ФАКУЛТЕТ

Пре дванаест година Бор је добио факултет. Рударско-геолошко-металуршки. Универзитетска катедра приближила се јами, топионици, рафинацији, флотацији.

За протеклих дванаест година на борском факултету је студирао 2.900 младих и девојка. Факултет је дао привреди 226 инжењера.

О свом факултету Бор је бринуо. Додељено му је, на пример, неколико становних за решавање кадрoвских проблема. Можда и више од неколико. Јер, давао је и Басен давао је и општина.

Давано је и за опрему кабинета и лабораторија. За стимулисање научног рада...

Давано је и за студентски стандард. Адаптиране су три стамбене зграде у студентски дом. Студенти су добили и свој ресторан.

Све је то на свом месту. И све је то чинио с најбољим намерама.

Факултет данас има 32 наставника и 47 асистената. Међу наставницима има само пет доктора наука. А године 1980. према законским основама, звање професора моћи ће да имају само доктори наука. Њихови асистенти мораће да буду магистри. Број спољних сарадника треба знати да се смањи, јер ће бар половина запослених морати да буде у сталном радном односу.

Хоће ли борски факултет моћи то да оствари?

У садашњим условима не. То је констатација израчена на једном недавно одржаном скупу. Један од проблема, односно основни проблем, је материјална основа факултета. Редовничка заједница образовања финансира основни делатност факултета. Општина, у заједници са привредним организацијама тимочког региона, првенствено са Рударско-топионичарским басеном Бор, треба да оствари средства за допунску делатност факултета. У овом случају, реализација докторских и магистарских теза, нарочито оних које су засноване на проблемима Басена.

Треба, дакле, утврдити сигурне изворе средстава. Сигурне и ауторичне. Треба факултету створити могућности да самостално и плански решава своје проблеме. Да та решења не зависе од појединачних питања.

Нужан је, дакле, самоуправни споразум. Што пре. Да бисмо сачували факултет, који нам је, заиста, неопходан. М. Бурбевн

Предлог за измену и допуну Статута

НАГЛАШЕНА КЛАСНА СУШТИНА

(Наставак са прве стране) **Бор** и **покривају** за изградњу и доследно спровођење демократским путем, утврђење политике у организацији и форумима СКЈ и њихова самосталност у оквиру Јединственог Савеза комуниста Југославије.

У вези принципа демократског централизма истиче се да Статут обавезује све чланове, организације и органе да доследно спроводе утврђену политику, али и да примењују демократски метод у доношењу одлука и ставова и обезбеђују учешће чланова и њихову активну улогу у формирању политике Савеза комуниста. Овим се жели јасно изнети да демократски централизам, као оштевањени принцип, мора деловати од основне организације СК до свих форума и органа СКЈ.

Предлог допуне и измена Статута СКЈ, такође, јасније прецизира норме које говоре о пријему у Савез, о индивидуалном и друштвеном понашању комуниста и њиховој обавези да доследно спроводе и заступају идеје

логију Партије, затим о кадровској политици, посебно о томе да се при избору кадрова мора обезбедити класни приступ, итд.

Знатније промене предвиђене су у поглављу који говори о организовању Савеза комуниста. Оне су усмерене на отклањање оних слабости које су се у домену организовања, акционог повезивања и деловања јављале у Савезу комуниста после Девеогонског конгреса. Предаоци који дефинишу организовање комуниста полазе од основних принципа да се комунистички организације у самоуправ

ној бази. Зато се у првом реду истиче значај основних организација СК и потреба њеног формирања у ООУР и у другим самоуправним организацијама и уставима, месним заједницама и јединицама ЈНА. Потпуније су разрађене основне организације комуниста у савезним организацијама и интерперисаним целинама. Организација комуниста у општинама, месним заједницама и јединицама ЈНА. Потпуније су разрађене основне организације комуниста у савезним организацијама и интерперисаним целинама. Организација комуниста у општинама, месним заједницама и јединицама ЈНА. Потпуније су разрађене основне организације комуниста у савезним организацијама и интерперисаним целинама.

Спроводи се акција формирања Титовог фонда

ВЕЛИКИ ПОДСТРЕК И ПОДРШКА МЛАДИМА У РАДУ И УЧЕЊУ

(Наставак са прве стране) координира акцију око учлањења организације у Ти

тов фонд СРС и конституише неких органа у Бору. Сваки радник и грађанин биће упознат са значајем Фонда. Акцијом на учлањењу биће обухваћене све основне и друге организације удруженог рада, њихове асоцијације, самоуправне интересне заједнице, друштвено-политичке и друге друштвене организације, месне заједнице, друштвено-политичке заједнице, друштвени фондови и друге самоуправне организације, заједнице и удружења грађана. Према плану иницијативног одбора у Бору до 29. новембра упознаће се и изјасниће све основне и друге организације, до 25. децембра извршити учлањење, а до 20. децембра одржаће се зборници и изабери делегати за Титов фонд СРС и Совет Титовог фонда у општини Бор. Тиме ће свакако ова велика идеја и по значају и обимности бити остварена и њоме захваћени сви радници у општини.

Награђени су и најбољи читаоци Борске библиотеке (домовина — радник лезногнер студент и ученик). А. Хебан

А. Илић.

У Централној библиотеци у Бору

РЕВОЛУЦИЈА У ДЕЛИМА РЕВОЛУЦИОНАРА

Недавно отворена изложба „Једна застава — један програм“ у оквиру прославе 30-годишњице у Бору у просторијама Централне библиотеке пружа прилику заинтересованима да се упознају са делима наших познатих револуционара, публициста, књижевника и државника која су неизбрисиво везана за Револуцију.

„У нашим условима живота у којима су многи књижевници и знатан део књижевности били корумпирани лифтнским и моданским, у сваком случају наказним интересима моћних и ваадајућих, извитопереним укусом њихових прохтева, он представља једну појаву један

програм, једну заставу“ написао је Ели Финци за Аугуста Цесареца. И не само Аугуст Цесарец, већ читаво пајезао Друштвено-политичких радника, књижевника и публициста били су под једном заставом и имали један програм, приврженост историјској мисији пролетаријата, веру да је једино његова пуна револуционарна победа у стању да врати смисао човеку и животу. То су борби који су сваку своју реч, надаћућу тежњу за бољим, лепшим и вишим потврдили својим мучничким животом, а поједином и својом херојском смрћу.

Изајела су дела О. Кершевација, О. Прице, Б. Ади

је, В. Маселше, И. Г. Ковачића, А. Цесареца, Д. Босића, Р. Чолаковића, М. Алечковић као и дела револуционара и државника: Јована Броза Тита, Моша Пијаде, Едварда Кардеља и Бориса Кидрича.

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ

Приликом свечаног отварања изложбе награђени су и најбољи радови пристигли на литерарном конкурс за ученике основних и средњих школа подовом „Месечна књиге“ 1973.

Од ученика основних школа прву награду је добила Саваана Банач ученица VIII

Посетиоци разгледају изложбу књига „Један програм једна застава“

разреда основне школе „3. октобар“. Другу и трећу награду су добила ученице „IV основне“ Александара Гертић и Биљана Кнежевн.

Прву награду у конкуренцији средњошколца добила је Снежана Калонић ученица III разреда Гимназије

ИЗ НАЦРТА СТАТУТА ОПШТИНЕ

I.

Полазећи од уставних одредаби о конституисању скупштина друштвено-политичких заједница на делегатском принципу и о скупштинском систему у општини, као и од особености општине Бор, као друштвено-политичке заједнице, Нацртом статута утврђене су основне скупштинске системе на делегатском принципу (чланови нацрта од 264—269), као и структуре скупштинског система у општини — Скупштина општине и њени органи.

ДЕЛЕГАТСКИ СИСТЕМ

Свакако да је најсложенији скуп односа био везан за конституисање и функционисање Скупштине општине на начелу делегација. У Нацрту статута остварен је такав приступ делегатског система да су утврђена начела која обезбеђују његове јединствене основе, тако да делегатски систем, утврђивање политике и доношење одлука непосредно произилазе из интереса радних људи организовањих у основним самоуправним заједницама, а што обезбеђује јединство друштвено-политичког система и права радних људи. У делу Нацрта „Основни скупштински систем“, дате су само основне и начелне одредбе о томе ко образује делегације, ко их бира, права и дужности делегација и друго. Остављено је да самоуправне организације и заједнице својим статутима или другим одговарајућим актима и самоуправниим споразумима, а у складу са Уставом, законом и Статутом општине, ближе утврде састав делегације, права и дужности делегације и делегата, итд. а да Скупштина општине својом посебном одлуком одреди број делегата које поједине делегације бирају за Скупштину општине. Пошто је у једном од прошлих бројева листа говорено о делегатском систему, то ћемо у даљем изнети само структуру скупштинског система општине, односно задатки система у Скупштини општине, њеном положају у надлежности, саставу и избору, делокругу и начину рада, органима Скупштине општине.

Када је реч о положају и надлежности Скупштине општине предлаже се одредбе из Нацрта устава по којима је „Скупштина општине један друштвено самоуправљања и највиши орган власти у оквиру права и дужности општине“ (члан 270. Нацрта статута), као и која

права и дужности Скупштине општине непосредно и искључиво врши — члан 271. Нацрта.

САСТАВИ И ИЗБОР СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Што се тиче састава и избора Скупштине општине, односно структуре Скупштине општине, нацртама устава СРЈ и СРС уста је могућност да Скупштина општине чине једно или више самоуправних већа и Општинско веће као политичко-извршно веће.

Због овако широке могућности састава Скупштине општине поставља се питање броја самоуправних већа. У Нацрту статута предлаже се да постоји само једно самоуправно веће које би имало 30 чланова које бирају грађани непосредно и тајним гласањем. Прихватајући овакво решење пошло се од досадашње праксе и резултата које је садашња Скупштина општине постигла. Наиме, полази се од тога да се у одлучивању у Скупштини, ради пре свега о интересима за чије су остварење заинтересовани сви радници људи без обзира да ли се њихови интереси испољавају у заједничком радном заједничком месту где живе, односно полази се од тога да је сваки радник човек и произвођач и потрошач и да ће он најбоље сагледавати и потребе и могућности задовољења општих и заједничких интереса у општини. Сматра се да ће кроз рад једног самоуправног већа да се обезбеди јединство интереса и одлуке, односно јединство потреба и могућности. Досадашња пракса рада Скупштине, на заједничким седницама, показује да је то у раду Скупштине и остварено. Даље, постојањем једног самоуправног већа избегавају се проблеми усаглашавања до којих би евентуално дошло у случају постојања више самоуправних већа (Веће месних заједница, Веће друштвених служби, полипривредно веће, и др.) и доношење разлучитих одлука по истом питању (изгласавање одлука у истоветном тексту), јер кад се на истој седници чују сва мишљења и образложења лакше је усагласити ставове и донети одлуке, него када се то чини на одвојеним седницама. Не узалежи у остале аргументе који оправдавају овако предложено решење у Нацрту статута, предлажемо је у циљу обезбеђења интереса радних људи, обезбеђења делатности улоге радничке класе да две трећине делегата Самоуправног већа чине делегати

организација удруженог рада и једну трећину делегати месних заједница.

НАДЕЖНОСТИ ВЕЉА

Када се ради о делокругу рада — надлежности, Нацрт статута предвиђа да послове из своје надлежности Скупштина општине (Веће самоуправних заједница и Општинско веће) врши: на заједничким седницама својих већа када одлучује о пословима из заједничке надлежности; на одвојеним седницама Већа када већа равноправно одлучују о истим питањима; и на посебним седницама већа када већа самостално одлучују о питањима из своје надлежности.

Скупштина општине на заједничкој седници својих већа, по Нацрту статута, пре свега доноси Статут општине, расписује референдум, покрене иницијативу за промену одређених прописа и врши све послове у вези избора, именована и разрешена функционера Скупштине и других органа, одлучује о разним видовима међуопштинске сарадње и удруживања и о сарадњи са ширим друштвено-политичким заједницама и локалним заједницама других земаља. У односу на досадашњи метод рада и досадашњу надлежност Скупштине која се углавном остваривала на заједничким седницама Општинског већа и Већа радних заједница, може да се запази да је Нацртом предвиђена много мања надлежност Скупштине општине која се остварује на заједничким седницама већа, односно да је надлежност било у равноправном или самосталном делокругу рада више дата — предвиђена скупштинским већима, пре свега Већу самоуправних заједница. Ово даље значи да ће Скупштинска већа много више бити у заседану — претрести питања и одлучивати на одвојеним седницама, односно много више него до сада самостално одлучивати.

Предвиђа се да Веће самоуправних заједница и Општинско веће (као скупштински дом) равноправно одлучују и претресају питања од заједничког и ширег друштвеног интереса за општину, као што су: друштвени план општине, буџет, општи биланс средстава, просторни и урбанистички план општине, оснивање општинских органа управе и других органа и организација, народна одбрана, јавна безбедност, правосудје, општа управа и друго (члан 284. Нацрта статута).

(Наставак у наредном броју) Часлав Голаубовић

БИОСКОП »ЗВЕЗДА«

ОД 26. НОВЕМБРА ДО 4. ДЕЦЕМБРА 1973. ГОД.

СУТЈЕСКА

Главне улоге:

РИЧАРД БАРТОН, ЉУБА ТАДИЋ,
БАТА ЖИВОЈИНОВИЋ, МИЛЕНА
ДРАВИЋ, БЕРТ СОТЛАР, БОРИС
ДВОРНИК, РАДЕ МАРКОВИЋ,
ЉУБИША САМАРЦИЋ, СТОЛЕ
АРАНЂЕЛОВИЋ, РЕЉА БАШИЋ
И КОЛЕ АНГЕЛОВСКИ

Награде и признања:

- Најбољи филм Слободарских филмских свечаности
- Специјална награда Фесџивала у Москви
- Велика Злајина арена за најбољи филм
- Злајина арена за сценарио
- Злајина арена за мушку улогу
- Бронзана арена за режију

Епопеја на екрану

„СУТЈЕСКА“

ФИЛМ СТИПЕ ДЕЛИЋА
МОЋИ ЋЕМО ДА
ВИДИМО ОД 25. НО-
ВЕМБРА ДО 4. ДЕЦЕМ-
БРА

Можда ће причу о овом филму треба почети оним тренутком када се уопште дошло на мисли да се он снимити. Био је то у време када смо сребравали утиске о првом, тек приказаном југословенском спектаклу „Неретви“. Одрађени чешком овог филма код публике и критике, филмски радници су одлучили да сниме још један такав — чак већи — филмски спектакл — „Сутјеску“.

И тада су настале многе анимације, као на пример: ко треба да режира филм и да ли је Стипе Делић, Буаџићев асистент из „Неретве“, довољно вишан режисерском занату. Када је снимање, ипак, некако почело, десило се оно најгоре — нестало је новца да се филм заврши. И тако је филмска екипа, на челу са Стипом Делићем, снимајући чувену битку, у сави водио једну другу — нева камера. У тренутку када се није имао кувач Делић и његови сарадници одлучују се на последњи, рекало бисмо очајнички потез: како-тако наелепене су снимљене траке којима су, заједно кренули по Југославији, стављајући свој поновни рад на суд јавности.

После те неслазне „одисеје“, средства су, ипак, набе-на да се филм заврши. Дана-нас, када је пре нама, можемо рећи да су Делић и

„Радиоелектро“ на кратким таласима

Оставили намештај па побегли

Лепо уређена продавница намештаја у „чеш-ли“, уз доста униформисаног особља, и супермодерни намештај, уз возила за допрему робе у стан кућна, рекао би се да чине „Радиоелектро“ као трговину на југословенском нивоу. Али неки уста-љени трговачки манири успешно кваре такав ути-сак.

Ти манири су се испојили кад је наш суграђанин купио намештај у „чешли“. Обезано му је да ће бити допремљен и монтиран у стану. Са неким ситницама од намештаја, сав срећан, пожурио је у стан, на пети спрат, да припреми вивљак, мезе и остало што је уочиољено у таквим приликама. И чекао је да ствари пристигну. Када га је стрпљене издао, сисао је доле и имао шта да види. Вапир испред зграде. Купљени намештај разбијан на све стране. Оа „даци“ и радника „Радиоелектра“ ни трага.

Кад би уз модерну трговину била и одговарајућа усуда

Ко зна докле би ствари тако стајале да ишчу комшије притекле у помоћ. Али електричног шпорега нигде, као ни радника. А ту је гаранција и рачун. Нема друге, већ поново у исту продавницу. Смех. Ми не продајемо шпореке. То је сигурно у другој продавници. И поново расправа уз обећање да ће све бити у реду. И када је све требало да буде у реду, купује се установи: на кату одлања на даску на првонај пресељени рупе, а уместо шпорова од десет милиметара, они од шест. Нема друге, мора и мајстор притећи у помоћ. Шпореџ је стигао такмиче, али за прикључак опет треба мај-стора. За све то требало је још доста трети и додат-них плаћања.

Тек тада је купцу било јасно зашто су радници побегли.

А вама?

И вама ће можда бити јасно када кренете у куповину намештаја у „Радиоелектру“.

Љуба Тадић (Сава Ковачевић) и Берг Сотлар (Барба) у једној од многих узбудљивих сцена филма „Сутјеска“

читава филмска екипа, на најбољи начин одгањали све сумње, подозрева и омало-важњавања које су током снимања трпели. Направили су одличан филм.

„Сутјеска“ је ратна прича о неспријатељској офанзивни и херојској борби шест пута слабијих партизанских снага. Оно што је свима по-знато — збивања у току кр-ваве битке на Сутјесци — у овом филму је само општи оквир, да би се унутар њега испричале појединачне судбине знаних и незнатих јунака.

„Сутјеска“ јесте филмски спектакл. Она, нормално, има масовних сцена, али оне у овом филму нису циљ. Оне су само првом, филм-ски декор. У првом плану налазе се људи. Премољена је њихова психоза, њихова људскост, у тренутку када је битка на живот или смрт

једини пут ка животу. Сце-на у којој поп-нартизан от-прилике каже: „Боже, ако те има, помози нам да се пробијемо... а, ако те нема — пробијемо се!“ то најбо-ље приказује.

Овакав приступ догађају-у уступило је широк простор глумцима. Они у овом фил-му нису приказани као ано-нимни борци са пушком у руди. Они су командир и курири, очени и синовни, ми-трајерци и бомбашни.

Од глумача који играју главне улоге, поменути са-мо неке који су остварили значајне ликове: Љуба Та-дић као Сава Ковачевић (мо-жда најпознатији линк), Бата Живојиновић, Бо-рис Дворник, Милене Дари-вић и Ричард Бартои. У Ула-зи врховног команданта, Бартои је изврстан, мада у-тисак донекле ремети „ло-завимљан глас“ Петра Бан-чевића.

Није захваљно правити по-ређења нарочито када се ра-ди о филмовима ове врсте. Ако би се, ипак, направно такав покушај онда је, чи-ни се, нешто уочиљиво: „Не-ретва“ је ратни спектакл — „Сутјеска“ — такође јесте. Али, „Сутјеска“ у маси, у још-ни тражи појединачна и то је једна димензија више. Музика Микса Теодора-киса дивно прати цео филм.

„Сутјеска“ траје око 130 минута, али се гледа из јед-ног дана.

Треба ли, на крају рећи — Видети овај филм, то је обавеза!

П. Жижкић

МНОГИ СУ СЕ ПОЗИВУ ОДАЗВАЛИ

Субота и недела били су празнични дани у Техничком школском центру у Бору. Није реч о обичној, свакодневной манифестацији. У питању је јубилеј — двадесетогодишња постанка и рада ове велике образовне установе, о чему је наш лист у прошлој броју до-нео осврт.

Свакако, најсвеснији и најелантнији тренуци овог Су-стрета генерација, мада се све одвијало у знаку вели-ког јубилеја, били су свако-дневни за сваког присутног члана генерације техничара ру-дара и металурга. У вели-кој саали уз присуство вели-ког броја садашњих учени-ка, гостију и званика, вр-на је прозивка прве генерације. То су, нормално, чи-насе ондашње разредне старешине. Свака тадашња па-да, надимак или посебна карактеристика некое од Ва-ста је ни овом приликом из-стала. Све су то тако ветро-у спонтано, чинили проф. Веља Профировић и Жика Борвенић, први директор Техничке школе у Бору. Многи од прозиваних били су присутни. Мада је било о-них који се позиву нису од-звали. Сету и дубоки уздах од свих присутних измам-љивава је констатација да неки од прозиваних није ви-ше међу живима.

После свечане прозивке, многи од бивших ученика свеочили су сећања на школу, прилике и ондашње услове живота. Паљиво је то саопштао садашња генерација ученика.

Када је школски час завр-шен „јубиларима“ је омо-гућено да у једном свео-бавном разговору измеђа-ју утиске са ондашњим уче-ницима — будућим колега-ма и посете радне кабинете и лабораторије. Интересова-ња, како за прошла времена, тако и за садашње услове рада било је обострано.

У раним вечерњим ча-совима у суботу учесници-ма Сусрета генерација при-ређена је свечана академија у саали Музичке школе. За-интересно се може рећи да су се младим колегама, садашњи ученици ТШЦ спонтано, то-пљиво и наду све распевањем речу „оуджиги“ славени-цима. Колико је само било

оудшевљења, заноса и жеље у тим младим људима? Умет-нички ниво приређе био је на висини какву би сваки Боранин могао само да по-жели. Неки од извоача у програму толико су се на-метнули својим изразитим талентом и даром, да су „локали“ све присутне. Јек-ноставно, сва је сала певала.

Сутрадан, у неделу, уче-ници сусрета генерација са својим домаћинима обили су погоне борског дела Ба-сена. Тако је прославна дв-десетогодишња мату-ре Техничке школе у Бору приведена крају.

На крају се може рећи и

то да је организовано и за-једничко другарско вече у ресторани хотелу „Европа“. То је била још једна при-лика да бивши ученици, њих-ови професори и садашњи просветни радници ТШЦ поразговарају о једном мину-лом времену и садашњини. После „света“, остаје кон-статација да је ово била својеврсна прилика за окуп-љање оних који су давно напустили школске кауле, па су сада, у добром асау, носили производње у сво-јим колективима и оних који тек треба да побу њиховим стопана.

М. П.

Иницијатива

КРЕДИТНО - ШТЕДНА ЗАДРУГА ПЕНЗИОНЕРА

Удружење пензионера оп-штине Бор врши ових дана анкету свога чланства. Једно од питања из те анкете од-носи се на колективну штед-њу у случају формирања кредитно-штедне задруге и евентуалне предлоге у вези с-тим.

Шта је кредитно-штедна задруга и који је њен смис-ао, покушаћемо да објас-нимо на примеру Зенице, коју смо недавно посетили. Комби-нација задруга у Зеници настала је од утемељивачких улога чланства Удружења пензи-онера и инваида рада и уло-га радних и других органи-зација са овог подручја.

Иницијативу је дао Рудар-ско-металуршки комбинат у Зеници. На име својог пен-зионисаног члана свог бро-ног колектива зенички ме-талурзи су уплатили утеме-љивачки улог задруге у из-носу од 300 динара. Комби-нат је, поред тога, као и свој лични улог од 100.000 дина-ра. Тиме је створен почетни фонд кредитноштедне задру-ге пензионера.

Пример Металуршког ком-бината саследили су и остале радне организације овог гра-да. Приликом пензионисања сваки члан колектива доби-јао је књижицу задруге са уписаним утемељивачким у-логом.

ЗАШТИТА ЧОВЕКОВЕ СРЕДИНЕ

ДЕЈСТВО ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА НА ВОДОТОКЕ

Сматра се неизбежним да већина отпадних вода из градова и индустрија доспе у природни водоток. То је потпуно реално и исправно и тако треба да буде. Ситуа-ција постаје неоразривна када су природна и концентра-ција отпадних вода такве да водоток постаје загабен. Сви водотоци садрже и посе-бно велике количине загабе-ности. Слаб степен загабења наносима или солима, као и органским материјама не мора се сматрати угрожавају-ћим. Већа загабења, поготову хемијским састојцима, до-воде речни ток до стања које бива за осуду.

Границе на којима квалитет водотока прелази од „до-зволени“ на „недозвољени“ је предмет различитих ту-мачења. Врста загабења, као што је тзв. мало загабење, не може се толерисати с обзиром на многе и разноврсне употребе водотока.

Код одређивања дозвољених концентрација загабења у природним водама примарни услов представља народ-но здравље и јавна безбедност. Сви природни водотоци се једнако и не разматрају, јер воде употребљене за пиће природно да морају имати бољи квалитет од вода за ку-пање, док остали водотоци могу бити испод квалитета ових вода.

Фактор народног здравља зависи свакако од прису-ства концентратице патогених организама. Ови углавном настају од испуштања силових или недовољно пречиш-ћених вода из домаћинства, а јасно не настају од инду-стријских отпадних вода.

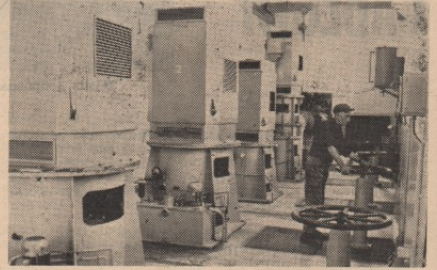
Опакне високе концентрације отровних соли, метала, затим инсектицида и других састојака не могу се толе-рисати у води која може бити употребљена за пиће. За-гађивање природног водотока настаје услед одвођења отпадних вода на терен или у подводне слојеве, у бунаре за испуштање отпадних вода, као и испуштање у повр-шинске воде.

Неке отровне материје могу уштити рибе које живе у слабо загађеним водама. Уколико се такве рибе дошпеје користе за људску исхрану може доћи до тровања.

Испуштањем индустријске отпадне воде у речне водо-токе уништавају се рибе и друге водене животиње, а најчешће животиње и птице које пију воду из загађених водотока. Но, природно је да рибе не могу да ово из-бегну, јер немају другог избора.

Прекомерне количине индустријске отпадне воде у природним водама стварају одређене економске штете на разне начине. Тако, велика закишељеност ових вода је главни узрок упрошћавања бетона и металних конструк-ција укључујући и објекте као што су изазви канализа-ција, стубови мостова и др. Теником општењем сматра се и формирање наслага муља на обалама река.

Економски губици исто тако настају када се зага-бена вода мора да пречишћава за градске или индустри-јске потребе. Знатне економске штете настају и услед опадања вредности земљишта као и губитка у естетском погледу. Присуство видљивих или мирисних, као и дру-

Модерни начин снабдевања града водом

гих непожељних отпадних материја у једном водотоку, чини воде и околину негодним за многе употребе. Вред-ности терена су сходно томе умањене, а живља мора путовати на веће даљине ради уживања у природи, рибо-лову, пловачу и задовољењу свих других потреба.

Др. Јоцић

Пут до оздрављења

Већ дуго времена друштвени сектор услужних делатности тражи своје право место. Браћајући се уназад две године, када је услуживањима пружило Услужно предузеће „Рудар“, наилазимо на саме губитке у пословању, на минималне личне дохотке и на низ других проблема које је усвојило такво пословање. Због таквог пословања пришло се и реорганизацији „Рудара“. Неупсех у пословању је свакако потицао од високих трошкова заједничких служби као и неекономског газдовања средствима. Као пример наводимо наручивање сопствених календара, посебно канцеларије за заједничке службе и режисерске трошкове који се могу прати радићи иглом и за машином.

ни доходи су били истовремено веома ниски, испод минималних. У 1973. години се наставио са остим пословањем, тако да је до првог јуна обезбежено нови губитак од близу 80.000 динара.

КРОЈАЧКА РАДЊА „МОДА“

Такво кретање финансијских резултата условило је нову реорганизацију. Овом приликом су укинуте заједничке службе и оформљена је нова самостална кројачка радња „Мода“, која је запослила свега двадесет радника, половином лотааших. За управника је постављен човек који зарађује свој лични доходак за машином. Осам радника је преузела „Борчанка“, а осталу активу и пасиву и пет радница је преузело Производно-промлетно и услужно

Скучене и нефункционалне просторије ће ускоро бити адаптиране и модернизоване

предузеће „Будућност“ из Злата.

Стане се истог месеца износило. Направљен је први позитиван резултат од око 9.600 динара. Лични доходи су повећани и исплаћени на време. Овакво пословање се наставило. За последња четири месеца издвојено је за личне дохотке 87.000 динара. Тако да се сада лични доходак креће око 1.100 динара. Цене услуга, међутим, нису измене. Лично залагање и уштеда у материјалу су највише допринели оваквој измени и без обавеза за било које дрсте.

Највећи део услуга „Мода“ пружа привредним организацијама, а само део грађанима. Број радника је у овој радној организацији мали. Интенције за повећањем броја радника не постоје. Проблема имају сада са скученим и нефункционалним просторијима. Са друге стране, сви су задовољни постигнутим резултатима, а највише личним дохотима, који редовно стижу.

У организацији „Слободетурист“ ДВОЧАСОВНА ЗАБАВА ЗА БОРАНЕ

У организацији „Слободетурист“ из Крагујевца, филијала Бор у нашем граду је у петак вече обављено јавно снимање радио емисије

Борани су у прошлој седмици имали прилике да виде и чују истакнуте уметнике београдске естраде

је Туристичко коло. Посетиоци Београда „Звезда“, имали су прилике да у двочасовном трајању уживају у програм који су за њих приредили организатори.

Ово је била једна од ретких прилика када су Борани могли да поздраве часне глумце програма Ташка Навина, Душану Анимац, Зафи-

уметничког друштва „Бор“. Остаје утисак да је циљно програма био на висини, а из спонтаног одушевљења намеће се сазнање да такве и сличне приредбе Бору недостају.

Иначе, одржавање приредбе потпомогло су Борска Комерцијална и инвестициона банка, Штампарија и друге радне организације.

КОМУНАЛНО - СТАМБЕНА ДЕЛАТНОСТ

ОДРЖАВАЊЕ ЗГРАДА, НАПЛАЊИВАЊЕ СТРУЈЕ, ВОДЕ И СТАНАРИНЕ • КУЋНИ САВЕТИ И ЊИХОВА АКТИВНОСТ • ПРЕДЛОГ - ДОМАРИ ИЛИ ХАУЗ-МАЈСТОРИ

Јавна трбина Месне организације ССРН „Ново насеље“ организовала је разговоре ради што бољег упознавања са проблематиком у области стамбено-комуналне делатности. Питања привлаче и предлоге су постављали грађани, а у разговору су учествовали директор „Стандарда“, руководиоци „Електротримока“ и одговарајући орган Општинске скупштине.

Почео се од проблема наплаћивања електричне енергије у заједничким просторијама. Било је и питања која су директно оптуживала „Електротримока“ за несавесно обављање својих дужности. Један грађанин се жакао да је, и поред тога што редовно плаћа струју, био без претходне опомене искључен из градске мреже. Двотарифна бројила доводе многе грађане у несавидну ситуацију. Плаћају допусту и више струје само због тога што нису у свим станима урађена ова бројила.

Како и шта је са контролом осигурача?

Сва ова питања су донекле добила одговор, али ће се тек видети стваран одјек када се буде нешто учинило на обезбеђењу осигурача, каблова са стубова за јавна расвету који су перманентна опасност за малинане и наплативачи да се осветли пут до школе.

Одмах иза ових питања сасијала је права бујина питања и измишљања због начина наплаћивања воде. Било је случајева да је вода претлаћена. Појединци су рекли, да су и поред тога што немају купатила, дали баснословне суме за воду. Постављено је питање како се наплаћује вода: да ли по члану породице, ако не тако, који су критеријуми јер им се до сада није ушло у траг. Опште је мишљење да је наплата врло лоша.

Питање плаћања стамбарине је такође нашло своје место. Асти су предлози да се спискови „неплаћаша“

предају предузећу које је одседало стан, а и да се исцела у принуде бараке. Траже се имена тих људи, њихово материјално стање. Поставља се питање да ли су људи са ниским приманима или они који то једноставно заборављају или из битних разлога не плаћају стамбарину. Несумњиво је потребно ефикасније решења плаћања стамбарине, било преко платног списка за оне који су у радном односу, било путем уплатница.

Нису изостаји ни предлози да се поново отворе радна места домара или пак хауз-мајстора који би водили рачуна о зградама које су сада остављене на милост и немилост грађана. Ко је свекрив за овакав изглед зграда које су недавно уселене? Да ли само деца за коју родитељи не знају где су до 21—22 часа, или пак и старији?

ООУР „Одржавање“ пружа, речено је, неадекватно услуге. Потребно је прекинути шетње људи са „ташницама“. Неоспорно је увођење механизације. Грејање нових зграда код Тимназије још увек није решено. Поједини станари су добијали одговор од задужених за одржавање ових зграда (извођача радова) да је још увек мало време, па да то и није толико проблематично. На једној трибини је било, пак, предлога да се одмах по предлогу грејања врше сви покрети прегледаи као и провера вентила, да би се сезона дочекала спремно.

Кућни савети су прекоплетали свакој згради и верујемо да ће се одмах по предлогу грејања врше сви покрети прегледаи као и провера вентила, да би се сезона дочекала спремно.

Кућни савети су прекоплетали свакој згради и верујемо да ће се одмах по предлогу грејања врше сви покрети прегледаи као и провера вентила, да би се сезона дочекала спремно.

На сва постављена питања која су остала без одговора даће се одговори на новој јавној трибини која ће бити организована у току ове недеље.

А. Х.

А. Хебан

ПРВИ РЕЗУЛТАТИ

После реорганизације показани су се и први резултати. 4. јуни је до краја 1972. успео да издвоји у фондове преко 30.000 динара, а да истовремено исплаћује личне дохотке у просеку око 1.350 динара. У истом периоду је и 3. октобар позитивно пословао. У фондове је издвојило нешто мање 23.000 динара, а и лични доходи су били нешто нижи — око 1.180 динара.

НОВИ ГУБИЦИ

Стане, међутим, није било тако и са пословањем 7. јула. Реорганизовање није показало своје ефекте, наставило се са истим губитцима. До краја године губитак је достигао висину од преко 55.000 динара. Лич-

ТУРИСТИЧКЕ ПЕРСПЕКТИВЕ

МОГУЋНОСТИ ТРЕБА ИСКОРИСТИТИ

Недавно је одржана годишња Скупштина Туристичког савеза општине Бор. Том поводом, у претходна два броја нашег листа, писали смо о могућностима и потребима развоја туризма у борској општини. И у овом броју писали смо о туристичкој перспективи наше општине у жељи да о томе пружимо својим читаоцима што испрцижније приказ.

У том смислу треба одмах указати на значајну чињеницу да је, пре извесног времена, урађена пројекција и Програм развоја туризма у Тимочком региону у коме посебно место припада подручју наше општине.

Колника се важност придаје туризму може се видети из Средљорочног програма привредног и друштвеног развоја општине Бор до 1975. године. У том програму развоја туризма дао је веома видљиво место. Утврђени су задаци, како са аспекта развоја туризма за потребе рекреације, одмора и здравствене заштите грађана, исто тако и са гледишта привредне функције, запошљавања и стварања дохотка. Оспособљавање кадрова за по-

требе туризма постављено је као посебан задатак.

ИНВЕСТИЦИЈЕ ОПРАВДАНЕ

Посматрано искључиво са аспекта економског интереса на плану развоја туризма није требало знати више улагати него што је то досада чинио. Таква улагања би била сасвим оправдана, утолико пре, што су се инвестиције у овој грани привреде показале скоро најреентабилнијим. То је одачујући разлог што те инвестиције у туристичким развијеним местима имају приоритет у односу на инвестиције за друге привредне гране. У овом контексту треба истаћи да инвестиције које се улажу у развој туризма веома повољно утичу на развој других пратећих грана привреде. Јер, трговина, занатство, домаћа радност, саобраћај и друге привредне делатности, у туризму налазе најшире тржиште за своје производе и услуге а тиме и могућност за бржи сопствени развој.

Сматрамо да посебно пањњу заслужује предлог привредних комора Београда, Крагујевца и Зајевара за формирање Интересне заје-

днице за развој туризма на планинским подручјима северноисточне Србије. У циљу развијања планинског туризма већ је формирано неколико таквих интересних заједница на територији уже Србије. Уколико дође до формирања Интересне заједнице северноисточне Србије, у шта ће треба сумњати, она би обухватала подручја ових планина: Јужни Кучај, Грив, Белашица и Хомољске планине. Ако се имају у виду оне ове планине, онда је очигледно да се ради о знатно већим планинским масивима него што је Букуља, Космај, Рајац и др. Када је већ реч о тим набројаним планинама северноисточне Србије онда свакако не би требало губити из вида чињеницу да прва туристичка вредност јужних масива још увек није ни приближило откривена а још мање позната љубитељима планинског туризма. Показало се чињеница да је наша општина само део тог регионалног комплекса, а при томе, имајући у виду веће туристичке амбиције, онда је несумњиво да би и она нашла свој интерес у чланованом у ту заједницу.

Природни потенцијал за развој туризма, подизање ту-

Права туристичка вредност планинских подручја северноисточне Србије није ни делимично откривена

ристично-угодностијских капацитета, изградња комуникационе мреже, развијеног одговарајуће инфраструктуре и др, све то представља основну компоненту за покретање туристичке привреде. Међутим, веома су значајни и посредници у туристичком промету, односно активан однос туристичких агенција, бирона и сличних организација. Јер, од ивентивности

садржаја њиховог рада у великој мери зависи успешан развој туризма у одређеном региону. Претходну опаску смо умишљивали намери да постојеће туристичке агенције у Бору подсетимо на потребу мењања и прилагођавања свог сопственог рада интересима туризма борске општине. Наиме, сматрамо да је крајње време да се озбиљније

ангажују на довођењу туриста са стране на наше подручје, а не свој рад да своде искључиво на организовање годишњих одмора и одвођење наших туриста у друге крајеве земље и ван ње. И тај други вид њиховог рада је свакако пожељан а разлог за то су толико очигледни да се на томе не треба задржавати.

А. Спаљешћ

Наша анкета

Домаћице, јесте ли припремиле зимницу?

Зима је на прагу, а сезона за припрему зимнице на измаку, па смо се обратили борским домаћиницама на „деленој“ пијаци са намером да нам кажу како су обезбавиле зимницу. Њихово казивање била веома интересантно, јер синдикати истина не најбоље организовановано, спровели акцију снабдевања зимницом под називом „Јетница зимница“ за раднике. Ево шта су нам оне рекле о томе каква нас траже очекује за време зимских дана.

Милица Димитријевић: „У мојој породици је још увек акција на припреми зимнице у току. На то, да је још увек високо обезбедили, утичу високе цене пољопривредних производа, па је самим тим потребно у кратком року издати знатна средства из домаћег буџета. Преко синдиката нисмо се снабдевали, јер је цена неких производа била веома висока на самој пијаци. Цена килограму кромчира је била 2,50 динара, а ја сам га на пијаци плаћала по два динара. Супруг ми је електромашиниста у компресорској сали на Јами, а нас је троје у породици, па морамо водити рачуна о сваком динару. Ипак су 2.000 динара његове плате мале у односу на стални пораст цена.“

Марица Стојановић: „Ми смо зимницу обезбедили преко синдиката, јер је набавка била јефтинија. Производа на пијаци има доста, али им је цена нешто већа него у набави преко предузећа. Синдикат Површинског копа у Бору се поставио да нам обезбеди зимницу у чијим сам квалитетом, углавном, задовољна. Набавка нас је коштала негде око 1.000 динара, мада још рачуница није сведена.“

Марија Танасевска: „Супруг ми ради у Топионици и то је једина плата, а нас

је троје у породици. Тек јуче сам чула да је синдикат организовао нешто у вези зимнице, али ја сам се већ снабдела на пијаци. Цене су високе. Килограм паприке скоро неће јесени кошта четри динара, а лука три динара. Мислим сам да сада на зимницу утрошила преко 1.000 динара.“

Станка Милчевић: „Муж ми је машиновођа у РТБ и зарађује од 2.000—2.500 динара, а у породици има пет чацова. Деминично смо се снабдели зимницом преко синдиката, а деминично на пијаци. Обезбеђење зимницом преко синдиката, а деминично на пијаци. Обезбеђење зимнице представља прилично велики издатак за нашу породицу, тако да сам до сада утрошила преко 1.500 динара.“

Мирослава Станковић: „Ми смо се зимницом снабдели у селу јер смо са села, па је тамо јефтиније. Зато нисмо ни имали никаквих проблема са набавком. Иначе, цене на пијаци мислим да

иду у корак са оним у трговини. То је нужно јер и произвођач има великих трошкова у производњи пољопривредних производа. Није лако произвести и плацирати на тржишту када цене стално расту.“

Анбелја Хотићанин: „Су-

пут ми је надзорник у јами на смо зимницу обезбедили нешто преко синдиката, а нешто на пијаци. Задовољна сам квалитетом и снабдевенишћу производама покретним за зимницу. Јабукке сам плаћала 2,50 динара по килограму, а кромпир 1,80.

Иначе домаћи буџет смо у набави окријали за око 1.200 динара до сада. Ценама нисам задовољна јер су високе. Јаје кошта два динара. Ипак се још увек некако уклапам.“

Домаћице су рекле своје, мада је број оних којима

смо омогућили да кажу своје мишљење ограничен. Утицај је да је трговина добро снабдевана пољопривредним производима, али су цене високе, па и кућени приходи угрожени. А шта нас чека за трпезом видећемо.

Љ. Илић

Непримећени: У СВАКОМ ПОСЛУ ИМА ЧАРИ

СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД, ИАКО СЛОЧЕНЕ СА ДЕЛИКАТНИМ ПОЉЕМ РАДА, ОБАВЉАЈУ ВРЛО ВАЖНУ ДРУШТВЕНУ ФУНКЦИЈУ ● СВАКОДНЕВНИ РАД СА ОНИМА КОЈИ СУ КРЕНУЛИ СТРАНПУТИЦОМ ЖИВОТА

Врло је интересантан живот и рад појединих стручних служби и професија за посленика у Центру за социјални рад у Бору. Он је карактеристичан у том погледу што се његова активност одвија ван домаћа обич-

ног света, а и што је скопчан са многим несвакидашњим призорима и специфичностима. Изненађења, не предвидљивости и чудних судбина на претек. Друга, о разумљиво, проистиче и из саме природе посла којим се баве радници. Наиме, Центар је увек у контакту са оним особама и колективима где није нешто у реду, где су поремећени породични односи, где се мора пружити помоћ.

Тоуда је и разговор са онима који непосредно раде са деликатним ситуацијама истовремено и чудан и занимљив. За саворнике смо одабрали психолога **Олгу Живковић** и социјалног радника **Мирну Митић**. Прва од њих ради у Центру од његовог оснивања а отуда и потпуно познате сваке одређене градских прилика и потенцијала. Друга, о скоро, али с потпуно јасном оријентацијом гас, када и како треба поступити.

Обе су на самом почетку разговора истакле да је њихов позив, попут многих деликатан и одговоран. Али

та специфичност само појазнава жељу да се истраје у, по некада, врло мукотном раду. Ауди су, кажу, обе, јавима са онима којима тражи доста такта, интелигенције, и широкот разумљава.

Новe димензије града носе нове, урбане, проблеме

или, пак, што је чест случај сматрају да су они ти који могу да реше све сами. У таквим приликама када и остану сарадња не може бити ни резултата.

— Психолога у социјалној заштити највише обесхрабрује сазнање, објашњава нам **Олга Живковић**, када добије особу, односно неког извршиоца, да се констатирало да је проблем увекко већ узео маха. То је претходно требало решити у кућним или породично. Но, обичај је, бар у овој нашој средини, да дете које назире ка странпутици и повећано Грђаним, а то смо у неколико од врата и доказали, да је успостављен контакт са нама не би долазило до тежких сцена и претстава.

Из разговора смо даље сазнале о тежком осећању у раду са родитељима тешко ометене деце. Дешава се да родитељ не може да схвати за своје дете да је у питању једна људска судбина и да треба приступити лечењу. Складно је да врши притисак на њега, одбацује његове жеље и захтеве. А у таквим тренуцима треба се обратити Центру и школи. Заједничким радом скоро се свака деца налази у школи — сигурно ево новог преступника. Обично та да родитељи падају на испити. Било је случајева да су деца била „отписана“ из породичне евиденције, али је захваљујући напорима психолога, педагога и социјалног радника они „враћени“ породици и друштву.

Свака таква или слична ситуација је пола деловања стручних служби Центра за

социјални рад. Мора се признати да се ради о врло дисциплни ситуацијама и пораву. Ауди су, кажу, обе, јавима са онима којима тражи доста такта, интелигенције, и широкот разумљава. Не сме се заборавити и на

Новe димензије града носе нове, урбане, проблеме

ујорност. Нигде се не сме пољично решавати, него ујорно и до краја.

Други наш саворник **Мирна Митић** истиче да је борска ситуација специфична и да се у њој манифестују најразличитији облици преступништва. Почев од поремећених породичних односа из које произилази појава правних делова. О свим тим анцима требало би да се поведе рачуна. А тиме се баве запослени у Центру.

Досадашње искуство је показало да се у раду служби Центра морају вршити измене. Тако, дошло се на расу са родитељима тешко ометене деце. Дешава се да родитељ не може да схвати за своје дете да је у питању једна људска судбина и да треба приступити лечењу. Складно је да врши притисак на њега, одбацује његове жеље и захтеве. А у таквим тренуцима треба се обратити Центру и школи. Заједничким радом скоро се свака деца налази у школи — сигурно ево новог преступника. Обично та да родитељи падају на испити. Било је случајева да су деца била „отписана“ из породичне евиденције, али је захваљујући напорима психолога, педагога и социјалног радника они „враћени“ породици и друштву.

Свака таква или слична ситуација је пола деловања стручних служби Центра за

Почеле јесење акције горана

Биће „уништено“ 30 хентара гоleti

Припадници борске горанске организације почели су јесењу кампању „уништавања“ гоleti у Кривељу, Брестовцу, Горњацу, Бучју и Шарбановцу. За ове акције они су обезбедили 150 хиљада саливица багrema и 10 хиљада саливица приног бора.

Акције горана финансира Фонд вода који је за ту свр-

ху издвојио 50 хиљада динара. Према речима Јанка Борвенића, председника ове комисије организације младих, борски горани раде као никад до сад. То је, како каже Борвенић, резултат свестраног ангажовања свих чланова управа горанске организације. Наиме, чланови Секретаријата Општинске комисије заштите горана у Бору, редовно учествују на свим горанским акцијама, што до сада није био случај.

Иначе, у прошејној кампањи пошумљено је око 40 хентара гоleti.

М. Р.

Последњи дани улице на периферији центра

БОССОНОГА ДЕТИЊЕСТВА

• Козарска је кажу, некада била најлепша улица у Бору. У лето 1960. променила је име у Девете бригаде, али, поцрнели кровови, испуцале фаскаде, несправне уличне чесме и стари обичаји њених становника, одвајају је од памука. Обичај је, речимо, вичито несправна сјајлица на банаси, чак је и податак да нико од њених становника не зна шта је била Девете бригада, обичај, па и данас постоје толико година зову је просто — Козарска.

Некада је био обичај градских чистача да носе смеће у ову улицу и башују га на оброницима велике доане која се протезала од данашње аутобуске станице према флотацији. У тој доани су, кажу становници данашње улице Девете бригаде, остала многа босонга дејствија и лепе успомене данашњих професора, архитеката и тргована, који су некада становали овде. Била је ту, до скоро, и главна градска кожара а недавно, срушена је прва борска пекара, у којој су после становали људи.

— Данас је — каже Раде Тројановић, пензионер — све то другачије. — Остао је још осам зграда. Најпре су срушили „бис“, прву двопратну зграду у Бору. Ево овде се још виде њени остаци — показује нам старачу рупавине некадашње зграде. — Па после пекару. Барикада у којој су становали Роми, изгорела је још '64, као да је била од памука. Знате шта је још само остало — настава. Ове две чесме из којих вода непрекидно тече и клозети који ваљада никад нису ни имали врата, па ноћу идемо у њих, а кад неко наиђе само кашњацима дискретно. Наравно, и ових осам зграда које видите остале су, заједно са нама. Кровове нам по некако поправљају а фаскаде видеће какове су. Мисле, ваљада, да киша не може да пада толико косо. Смеће чисте по некада, мислим ту негде око 1. маја сваке године. На блато смо већ навикли, чини ми се да би нам било необично без њега и прашице.

— Од када си ту, Раде? — питамо га.

— Дош'о сам у Козарску 1944. То је ваљада већ тридесет година. Нисам једини. Затекла сам овде удавину Николу Радековића, Благоја Грђића и његовог сина Драгана који сада ради у Бековој продавници, ту је затим, Татко Радевијевић, пекар у пензији, па Даница Дидаковић, удовица, Стана Витковић и ћерка јој Бранка. Благоје Бојковић дошао је овде са женом и петоро деце 1952, Миодраг Митровић, стражар у руднику је ту ко зна од када. Знате шта — прича даље — мислим да би нам сада било добро ако би обичај ипак стао, „они“ то ваљада на нас никад не питају хоћемо ли да се селимо. Често нас зову на збор бирара. По некад одемо, причамо нашу муку па заборавимо на то. И „они“ забораве. Ето, обећали су нам да ће нас селити када се оформи Фонд

социјалности. Прошао је од тада већ три године. Нисмо им одне веровали. Ни сада не верујемо“.

Оставили смо Рада Тројановића са својим веровањима и успоменама које су за њега, ипак, драге. Остао је на широком друму што из центра воли према флотацији, око кога се стиснуло посланих осам зграда бише Ко-

Козарска улица данас

зарске улице. Оставили смо га са његових тридесет лета проведених овде, тик уз руднички зид око кога су расле босонге генерације. И за дивно чудо, свака од њих с поносом се сећа времена када је овде становвао, као да не верује да та мада ујача још живи. И Миодраг Скоковић, сада наставник у основној школи „Вук Караџић“ и његова жена Љубинка, професор у ТИШУ, па Стеван Стефановић, дипломирани архитекта, Слободан Пешић, рударски инжењер, Драган Грђић, трговац, једногласни су да им је то било најлепше време. Становали смо, кажу, у најлепшој улици, плавали по малом поточку у текучој доани и жао нам је што она тако ауто умрла. А ни сада не знамо зашто се звала Козарска као што данас њени становници не знају зашто се зове Девете бригаде. То је улица, додају, са заборављеним именом.

И људима у њој, уз поздрав са смешком, рекосе. М. Радаковић

УСВОЈЕН ПРАВИЛНИК О ИЗБОРУ И ОПОЗИВУ ОРГАНА УПРАВЉАЊА И ИЗВРШНИХ ОРГАНА

Раднички савет Грабевинско-производног предузећа „Бор“ је ових дана усвојио Правилник о избору и опозиву органа управљања и извршних органа у овој основној организацији удруженог рада. Правилником је прописан поступак за избор и опозив органа управљања и самоуправне радничке контроле, затим изборни поступак колегијалних извршних органа и поступак за именовање и разрешење непосредних извршних органа.

Сви радници Основних организација удруженог рада које се налазе у саставу ГПП „Бор“, имају право да бирају и да буду бирани у органе управљања. Међутим, директор, његов заменик и технички директор, као и управљачи основних организација удруженог рада не могу бити бирани у ове органе ни руководећи сектору у ООУР „Заградбе“.

Када се врше избори за Раднички савет ГПП „Бор“, онда свака ООУР бира по шест делегата и то непосредно, тајним гласањем. Кандидовање за делегате радничких савета врши се на збору радних људи основне организације удруженог рада.

Правилником су одређени и услови за опозивање појединих или свих чланова органа управљања пре истека времена на које су бирани. Предлог за опозивање подноси збор рад-

них људи оне ООУР у којој су бирани. Ако за опозив гласа већина бирача који су укључени у бирачки списак, онда је члан органа управљања опозван са своје дужности, а мандат му престаје даном објаве резултата гласања о опозиву.

За Комисију самоуправне радничке контроле, свака ООУР бира по три члана, а канџаовање се врши на збору радника. У одбор самоуправне радничке контроле ГПП „Бор“, делегирају се представници комисија самоуправне радничке контроле основних организација и један представник синдиката.

Извршни одбор је колегијални извршни орган, а бира га Раднички савет Грабевинског предузећа, а извршни одбор у основним организацијама бирају раднички савети ООУР-а. Поједини чланови извршног одбора могу бити опозвани пре истека времена за које су бирани, а предлог за опозив може поднети најмање једна трећина чланова радничког савета. Уколико за опозив гласа најмање две трећине од укупног броја чланова радничког савета, који је бирао извршни одбор, онда се такав члан сматра опозваним.

Директора, његовог заменика и техничког директора именује Раднички савет ГПП „Бор“ и то на основу колективног уговорног акта основне организације именује Раднички савет основне организације.

M. P.

СУДБИНЕ:

МАМА, ДА ЛИ ЋЕ СЕ ВРАТИТИ НАШ ТАТА?

Отпишао је још један радник Грабевинско-производног предузећа. Али овога пута не својом вољом, нити вољом других. Смрт га је уграблила, а за собом је оставио тројачу породицу. Другови, са којима је радио, просто не могу да поверују да Александра нема више. До јуче, је био ту, са њима, радио, шаљо се... а сада га нема. Отпишао је једном за увек, Александар Стаковић, дугогодишњи примеран радник ГПП „Бор“.

Био је члан овог колектива од оснивања. И док је његов рођени брат, Влајко био директор предузећа у оснивању, Александар је ступио на посао и као квалификовани машиниста остао члан предузећа све до своје преане смрти. Сео се за управљачем буџаломера све до овог ког тренутка, 9. маја ове године. Тог дана, на градњишту Фабрике машини Александар је последњи пут држао управљање свог возила. А онда га је судбина одвојила од машине и од другова. До 14-ог маја је био у болници у Зајечару, а онда је пребачен у Београд на Одељење за инфективне болести Медицинског факултета.

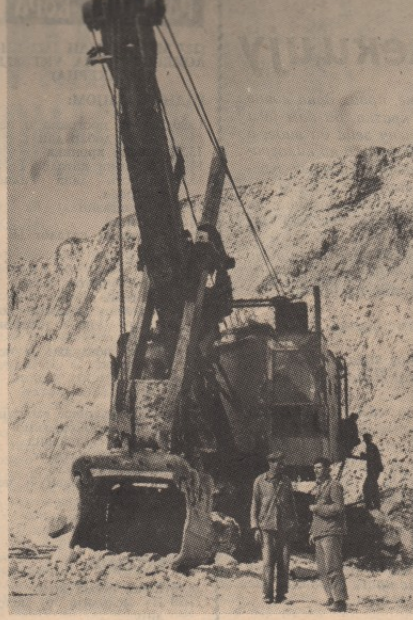
Другови га нису заборавили. По два-три пута месечно су га посећивали у болници са жељом да што пре оздравни да се опет врати на посао. Да се врати и њима и породици, којој је итекао био потребан.

Жеља им се није испунила. Четвртог новембра Александар је напустио и породицу и другове заувек. Остао су десетогодишњи Мирко и шестнаестогодишња Сававица без оца и заштитника. Остао је супрута Властимирка без свог животног сапутника. И кад мали Мирко ушита своју мајку: „Мама, да ли ће се вратити наш тата“, мајка је погурено сајати раменима и окренуће главу у страну да мали не би видео две крупне сузе на испијеном дијачином лицу.

И Основна организација удруженог рада у којој је Александар радио, и други се којима је радио, са којима је дељо и добро и зао, труде се и трудиће се, да, колико год буду могли, да помогну унесрећеној породици. Сахрана покојника је извршена о тропку организације, а породици ће се дати и новчана помоћ од 5.000 динара. Другови из Предузећа су организовали и акцију прикупљања добровољног прилога за исплату дела кредита покојног Александра. Савет Основне организације удруженог рада „Транспорт, централна радионица и механизација“ је донео одлуку да се покојнику Верки Славини, учеснику другог разреда Техничког школског центра, одобри стипендија за даље школовање. Породица ће примати и породичну пензију у висини од 75 одсто од пуне пензије, коју би покојник примао да је остао у животу.

Другови се одужују Александару. Они су свесни да не могу породици да пруже ову толику и родитељску бригу коју би он пружио својој деци, али се труде и трудиће се да увећаној породици што више помогну.

M. Раденковић

Заштита на раду треба да буде хуман однос према запоселима, а не само законска обавеза

Финансијска служба ГПП „БОР“ припрема за сваку основну организацију

ИНТЕРНИ ЖИРО – РАЧУН

Бољи увид у пословање током пословне године • Благовременим измирењем обавеза треба сачувати поверење код пословних партнера

Финансијска служба Грабевинско-производног предузећа „Бор“ суочена је са решавањем два, врло важна проблема: припремом за осамостаљивањем основних организација удруженог рада и ангажовањем за плату потраживања односно исплату дугова.

Осамостаљивањем основних организација удруженог рада мора се досадашње спровести по амалиманским принципима, па је зато потребно да се до краја ове године изврше све припреме за увођењем интерних жиро-рачуна свих основних организација удруженог рада у Грабевинско-производног предузећа „Бор“. Прешто треба да се уради је разграничавање средстава и извора средстава по основним организацијама удруженог рада.

Да би се средства, са којима располаже ГПП „Бор“, разграничила, потребно је да се образложи једна комисија, која би извршила све припреме за разграничењем средстава. Предвиђено је да се за неколико дана образложи таква комисија, тако да ће већ почетком идуче године све основне организације имати своје жиро-рачуна. У комисији ће бити заступљене све основне организације са по једним чланом, чиме је загарантована објективност рада ове комисије. Комисији ће помагати и пет стручних радника, који су већ били на саветовању у Врњачкој Бањи, где је удружење рачуноводствених и финансијских радника СР Србије разматрало питање о задацима рачуноводства у разграничењу и утврђивању средстава и извора средстава основних организација удруженог рада.

Предност увођења интерних жиро-рачуна је у томе што ће свака основна организација моћи да, у оквиру закона, самостално располаже својим средствима. Такође, свакодневним увидом у своје пословање, које се омогућава интерним жиро-рачуном, основне организације ће моћи да виде како тренутно посуду.

Што се тиче потраживања, која Грабевинско предузеће

има према својим пословним партнерима, она нису баш мала. По деветомесечном обрачуњу потраживање је износило око 13 милиона динара, од чега је 4,5 милиона потраживање преко законског рока. У исто време обавезе према добављачима износе преко 7 милиона динара. У односу на стање од 30. јуна, потраживање од купана се смањило за 376 динара, а обавезе према добављачима су повећале за преко 2,5 милиона динара.

До краја године треба настати, и то уз опште ангажовање, да се и потраживања и обавезе сведу на малу меру, како би се уштедемо на суским трошковима и осталим ванредним расходима. Истовремено, уз благовремено измирење обавеза, треба сачувати поверење код добављача и осталих пословних партнера Грабевинског предузећа.

У свим основним организацијама ГПП «БОР»

Активирати отписана основна средства

Комисија за процену и продају отписаних и расходованих основних средстава, алата и инвентара Грабевинско-производног предузећа „Бор“ поднела је ових дана извештај о свом раду. Комисија је размотрала материјал о отписаним основним средствима у основним организацијама удруженог рада и дала предлог да се појединачно основна средства изакоже лиценцијаци, при чему је одредила и почетну цену за та средства, док је за нека основна средства предложила да се поново активирају.

У основној организацији удруженог рада „Кречана“ постоји могућност да се отписана средства активирају, изазев један полутретни возила, па се ова ООУР изјаснила за активирање свих отписаних основних средстава.

И остале основне организације су се, углавном, изјасниле за активирањем већег дела отписаних основних средстава, док се ООУР „Грађања“ уопште није из-

ЗАШТИТА НА РАДУ ЈЕ НЕДОВОЉНА

Републички рударски инспектори СР Србије прегледали рударски део ГПП «БОР»

Инспектори су ошени да је већи део механизације и уређаја недовољно снабдевен заштитним средствима, па је наложено да се откуне сви недостаци на откопима за рад, уређајима на површинским откопима и постројењима Каменолома „Заградбе“ и „Кривељ“, а све то до фебруара 1974. године.

Пореа осталих недостатака, налази се да недостаци и план противпожарне превенције и интервенције за објекат ООУР „Каменоломи“, а уше шахте за транспорт кречњака са површинског откопа „Заградбе“ није осигурано и на неким профилум шахте нема одговарајуће заштитне решетке. Оне и сличне недостатке, који пред-

стављају непосредну опасност за живот и здравље радника, треба што пре отклонити.

По завршеном прегледу одржан је заједнички састањак инспектора и представника ГПП „Бор“, ООУР „Каменоломи“ и представника органа управљања и Друштво-политичких организација. Организације удруженог рада и ООУР „Каменоломи“. На том састању су проанализирани утврђени недостаци и пропusti па су одређени и рокови за њихово отклањање.

О извршеном прегледу, рударски инспектори СР Србије су водили записник, о коме треба да се изјасни Републички секретаријат за привреду. Инспектор техничких инспекција и Рударска инспекција СР Србије, Међутим, до доношења и достављања решења по овом записнику, одговорни руководиоци ГПП „Бор“ и ООУР „Каменоломи“ су дужни да одмах приступе отклањању уочених недостатака и по утврђеним роковима.

M. P.

АКТУЕЛНО

СКУПЉЕ КИРИЈЕ

Повећање станарине за 12,3 посто погодиче станаре тек ових дана. Наиме признанице са обрачунаним износом повећања станарине за последњих пет месеци ове године завршене су са закашњењем због рачне обраде.

Од првог јануара станарине ће се плаћати по новим ценама и новим признаницама које ће радити комитет. Овакав начин израде признаница узет је ради ублажавања проблема неплаћања станарине. Иермантска енгелска који омогућава овај систем као и аутоматско подизање тужби против неплаћача и издржавати да ће имати ефекат. Као крајњи рок за плаћање станарине предвиђен је петнаести у месецу.

Чињеница је међутим да на другој страни, то јест код станара, постоји све веће интересовање за плаћање преко књижица-уплатница.

НАСТРАНО ЂОШЕ

Зечеви држали лекцију

После дужег чекања, прижељкивања и припреме, првих дана ловне сезоне, кренуо сам и ја у лов. Јер, сезона је тако кратка, да нам је и време за пуњење пушака ограничено. Многи не стигну зеца да виде, а она се заврши. Понео сам купљено прасе, плаћено 30 динара по килограму и још по нешто што се нашло у фрижидеру, и пробудио керове. Кренуо сам у зору да ме други не предухитре. Пешачио сам целог дана, али ништа нисам уловио. И када сам у сумрак туржан кренуо кући, не би ли се упуштао да ме не види ни жена, ни комшија, искочи зец. Подигнем ја пушку, кад он завали:

— Не пуцај пријатељу. Јеси ли ловац, или ловокрадица? Истина да сам дивљи, али имам жену и децу. Очекујем и грм да добијем. Није ред да страдам због главице купуса... Ретко ко страда и од оних који више поједе!

Зец па говори. То ме је више изненадило од саме његове појаве. И он има стамбене проблеме.

— Нисам ја крив за руинирани ловачки дом, због кога и ви морате да се потучате пољима, као зечеви. Није вас срамота! Уништили сте волове, па сад хоћете и нас зечеви!

Увреду од једног зеца нисам очекивао. Морао сам да пражнем, ионако изнервиран због празног ранца.

— Извините, дивљи, нисмо ми све волове уништили. Истина, број им се смањио, али им је цена порасла. Зато су се и уобразили. А зашто си се ти уобразио кад си дивљи?

— Боље је што сам дивљи. Јер, да сам питом, док то докажем ловцима, оде моја глава. Опрости ми овај пут живот. Вечерас прослављамо што нас нисте уловили.

— Ваљда ми, ловци, прослављамо?

— Лако је вама. Ви ћете прослављати у „Ловачком рогу“, а ми у детелини. Уостао сам, шта ће да прослављате, кад нас нисте уловили. Сада смо ми паметнији.

— Е, морам да те убијем!

— Немој, молим те, да још мало причамо. Можда нас дивље нећете више ни видети?

— Чујем да немате меса довољно. Да видите како ми културари живимо. А покулео и бензин? Видећете како је кад се иде пешаче! Више нас нећете ноћу ловити. Чујем да имате Зелени план. То је сигурно незавршени парк у Бору. Ви ловци немате друга посла, већ да ловите невинце.

— Вас је лакше уловити. Нега да те ја убијем.

— Немој, молим те. Могу ли бар преко везе да живим?

— То не може. Код ловаца нема ништа преко везе! Шта ће жена да каже кад види празан ранац, а не види прасе?

— Прави се да не ниси видео. А и шта ћеш кад сам мали. Не врди ми „дрвендаћа“. Боље да убијеш вола.

— Где да га нађем? Морам да те убијем. Изрази последњу жељу, а ја ћу видети да ли могу да те испуним. Није ми важно. Ти ћеш ионако бити мртав.

— Кад већ морам да страдам, жеља ми је да имате више волова. да реновираш „Ловачки дом“, да завршиш парк и да нас једном оставиш на миру.

Када сам опалио, зеца нигде није било. Док смо причали, он је приметно узмицао ка рубу шуме. Што ти је зец? Дивљи. Нема разумевања за ловце.

Љ. Илић

НА ТАЛАСИМА РАДИО — БОРА

(227 МЕТРА ИЛИ 1322 КИЛОХЕРЦА И НА УКТ 87,8 МЕГАХЕРЦА)

РАДИМ ДАНОМ:

- 13,30 Најава програма и песма за добар дан
- 13,35 Дневна хроника
- 14,15 Рекламини каталог I
- 15,00 Новости дана Радио Београда
- 15,30 Еко магазин
- 16,30 Дневник
- 16,45 Рекламини каталог II

СУБОТОМ:

- 8,55—14,00 Суботом за вас 227 талас
- 9,00 Најлепше мелодије (позовите на телефон 23-750)
- 13,00 Жеље, поздравни и честитке

НЕДЕЉОМ:

- 9,05 Информативна емисија — Да вас посетимо
- 9,05 Пошта слушаоца
- 11,00 Рекламини каталог
- 11,30 Емисија за село
- 12,00 Жеље поздравни и честитке

СТАНЕ МУЗИЧКЕ ЕМИСИЈЕ

ПОНЕДЕЉКОМ:

- 13,45 Коло, песма коло,
- 17,30 Из мелодије у мелодију
- 18,17 Песме и игре народа Југославије

УТОРКОМ:

- 13,45 Хитови забавне и нове народне музике
- 14,30 У народном ритму
- 17,30 Забавне мелодије наших аутора

СРЕДОМ:

- 13,45 и 14,40 — Певамо и награђујемо
- 17,30 Из наше народне ризнице
- 18,00 Шлагери

ЧЕТВРТОМ:

- 13,45 и 16,15 Жеље, поздравни и честитке
- 17,45 Музички мозаик

ПЕТКОМ:

- 16,00 Певају и свирају за вас ансамбли и солисти народне музике
- 17,30 Музички календоскоп

НАМЕШТАЈ — АПАРАТИ ЗА ДОМАЋИНСТВО

„САВРЕМЕНИ ДОМ“

БОР

ОКТОБАРСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 23

ТЕПИСИ — ДЕКОРАТИВА — СТАКЛО

МАЛИ ОГЛАСИ

Продајем штрикаћу машину „апатин“, нову, произведену 1971. године. Финанса 6,80.

Заинтересовани се могу јавити на адресу: Обрад Миловановић, Улица Васе Дрећуца, 14/1 Бор.

Хитно продајем „заставу 750“. Произвођача 1970. Цена веома повољна. Обратити се на телефон 21-133.

Хитно продајем „москвич 403“. Цена повољна. Обратити се до 14 часова на телефон 23-470, а од 14 часова на телефон 23-579.

ВАШЕ ЈЕ САМО ОНО ШТО ЈЕ ОСИГУРАНО!

Овај завод — Београд Бор

Продајем зидану гаражу до Аутосервиса „Космај“. Питати на телефон 22-311 после 15 часова.

НАШ ВОДИЧ

БИОСКОП „ЗВЕЗДА“

Од 22. до 23. новембра: „Човек закона“, амерички вестерн.

Од 25. новембра до 4. децембра: „Сутјеска“, југословенски ратни. Представе почињу у 17 и 19,30 часова.

ПОЗОРИШТЕ

Сала биоскопа „Звезда“ Данас: „Башта слезове боје“. Гостује Заједарско-борско позориште. Представе почињу у 17 и 20 часова.

ПРИРЕДБЕ

Сала биоскопа „Звезда“ 24. новембра: „Млади за маке“. Приредба посвећена годишници АВНОЈ-а. Представе почињу у 19,30 часова.

ДЕЖУРНА АПОТЕКА

Аптека „Др Стеван Јаковљевић“, Трг ослобођења.

КИБ БОР

Радио време шаатера штељне од 6 до 18, а суботом од 7 до 13 часова (Бор, Зајечар, Неготин, Кладово, Књажевац, Мајданпек и Доњи Милановац). За рачун Комерцијално-инвестиционе банке Бор послове штељне обављају САК и ПТТ јединице у Тимочкој крајини.

ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА

Ради сваког дана, сем недеље, од 7,30 до 19,30 часова. Суботом од 8 до 12 часова.

ВАЖНИИ ТЕЛЕФОНИ

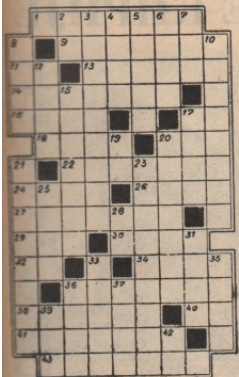
КИБ БОР 22-775
Биоскоп „Звезда“ 21-259
Сервис за оправку лифтова 21-980
Радио Бор 22-885 и 23-750
СУП 23-075 и 22-44
Скупштина општине Бор 23-255 (централа)
Хотел „Европа“ 22-380
Самачки хотел 21-558
Хотел „Метаура“ (Борско језеро) 23-120
„Водовод“ — техничка служба 21-234
„Студент сервис“ 21-588
Пошта — обавештења 988
Мишица 92
Ватрогасна јединица 21-051
Ватрогасно друштво 93
Медицински центар 22-777 (централа)
Аутобуска станица 23-770
Такси служба 21-111
Сервис „Првена застава“ 22-270
Редакциона листа „Колектив“ 21-766 и 23-766 локали 24-68 и 21-53

САВЕТИ ЛЕКАРА

ГРИП

ВОДОРАВНО: 1. Југословенски омадински лист, 9. Завој са медомом, 11. Аутомобилска ознака за Панчево, 13. Пастирска песма, 14. Важан састојак крви (раствара стране ћелије), 20. Целокупни, 22. Човек кратка даха (мед.), 24. Дувачки музички инструмент, 26. Меланте, ратска биљка са зиме листовима, 27. Строфа од три стиха у јамском ритму (ми), 29. Становник Естонске ССР, 30. Највише познати радомира Јовановића, 32. Иницијали нашег писца („Поштарева торба“), 34. Начин писања, стила, 36. Кулци, 38. Име бившег играча РФК Бора, Шорбана, 40. Аутомобилска ознака за Анкону, 41. Аегура бабра и нилка, 43. Мароканска кожа, сафијан.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ БР. 22

УСПРАВНО: 1. Метар (скр.), 2. Тринаесто и 25. слово азбуке, 3. Град у Србији, 4. Пас јазавичар, 5. Врста рибе (последње слово h), 6. Место на Пелајашу, 7. Део кантара, 8. Избављење, 10. Зајечарски часопис за друштвена питања, уметност и културу, 12. Кошка (лат.), 15. Извоз, 17. Учесник у сватовској поворци, 19. Јапанска мера за тежину, 20. Врста артефа, калка, 21. Руски маршал и политичар Григориј, 23. Број настао множенем друга два броја, 25. Ирски фудбалски репрезентативац, Џорџ, 28. Ништа (тур.), 31. Град на Тибету, 33. Име фудбалског репрезентативца Марића, 35. Боксерско борилиште, 36. Име чехословачке филмске глумице Зеленогорова („Кључ“), 37. Масно ткиво, 39. Руски сликар и песник, Едурар, 42. Негатија.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

1. Извиђач, а 9. Перорез, 11. Но, 13. Тарана, 14. Кварцит, о 16. Раме, h, 17. Бк, 18. Сене, 20. Бор, з, 22. Тамнише, 24. Грч, 26. Анет, 27. Лисенко, и, 29. Лат, 30. Алка, 32. Во, ш, 34. Олга, к, 36. Станиво, 38. Арката, 40. На, 41. Реалити, с, 43. Атестат.

Ж. Пешћ

Грип је акутна инфективна болест, вирусног порекла, спљаснатог карактера. Ископавање се симптомима опште инфекције, а то су: температура, катаралне промене горњих дисајних путева које су праћене садесним симптомима: запушен нос, кивањца лако отежано дисање и кашаљ.

Изазивач ове болести је вирус грипа. Постоји више врста овог вируса а вакцинисањем се штитимо противу најчешћих и најопаснијих. Код оболелих људи се овај вирус налази на слузокожи горњих дисајних путева. У спољну средину се избацује кашањем, кијањем и говором такозваним Флигеовим кашањима. То значи, да се преноси директно и веома брзо може доклетати огроман број људи. Индиректно се врао ретко преноси, због слабе отпорности вируса.

Ако осетите слабеје симптоме, значи да сте се разболели од грипа: изата висока температура, маалаксалост, некада зима и дрхтање. Болесници се жалне на главобољу, болове у мишићима, кашаљ и кивањцу. Очи су црвене, слузокожа носа црвена, набубреала, крајини (често пута) првени и набубреали. У почетку болести су честа крварења из носа. Број белних крвних зрнаца у почетку је повећан, а касније смањен.

После два-три дана температура и остали знаци болести попуштају дакле маалаксалост остаје и даље.

Некада се грип може да појави и остали знаци болести попуштају дакле маалаксалост остаје и даље. Некада се грип може да појави и остали знаци болести попуштају дакле маалаксалост остаје и даље. Некада се грип може да појави и остали знаци болести попуштају дакле маалаксалост остаје и даље.

Компликације: грип може давати велики број компликација, јер се на вирусну инфекцију лако надовезује секундарне бактеријске инфекције.

Најчешће и практично најважније су: запаљење средњег уха и синуса, запаљење плућа тзв. грипозног пнеумонија коју изазива исти вирус или пост грипозно пнеумонија гас су узрочници бактерије.

Лечење је симптоматско и треба дати средства противу температуре, болова. Антибиотике не треба давати, сем у случају секундарне инфекције. Нега и исхрана: сваког грипозног болесника без обзира на тежину болести треба сместити у топла и проветрена просторија и држати их најмање 2—3 дана по паду температуре, јер се на грип могу надовезати разноврсне компликације.

За време фебрилног периода, тј. док болесник има температуру, болеснику преко топлан, безалкохолних напитака треба давати лакшу храну, течну и кашасту уз доста витамина, а после пада температуре постепено прени на нормалну обичну исхрану.

Др Миодраг А. Рајчић

„РОДИНИ“ СУ ИЛИ „ЦРНО-БЕЛИ“ ИМ ПОМАТИ

ПРЕДЛОЖЕНО ДА СЕ „РУДАРИМА“ ОДУЗМУ ШЕСТ БОДОВА ● ПРОТИВ ВЕЛЕЖА НАПАДАЧИ СЕ ОБРУКАЛИ

Фудбал се пре свега игра за голове и било је потребно само мало неопрежности да Жељо Борана на утакмици са Вележом, истану као мекур сапунице...

се видео само један тим. Мостарица су радни са логотипом шта су хтели, брзо је преносили преа гол...

зај главом и победа гостију, сасвим заслужена. Борани су имали неколико изванредних шанси да изједначе...

БОР—ВЕЛЕЖ 0:1
Гледалаца: око 4.000. Судија: Гаришић (Нови Сад). Жети картона: Бајовић (Вележ) и Кожељковић (Бор)...

А онда је дошао и тај 61. минут који се, чини се, Борана спљусну на земљу. Акција је потекла од Бајовића који се нашао чак на десном крилу...

Уколико се предео Међународне комисије ФЦИ упути, Бор би сада имао седам бодова и са два (прегласавања) освојена краја јесењег дела, са девет бодова би заузео последње место на табели...

Ко сноси кривицу фудбалери или тренер?

зимики одмор пут пролећних стрелиш. Какав ће бити њихов пролећни пут кроз провалниста испуњена није познато али, од времена безборби за опстанак, тим „црно-белих“, за сада је још у...

РУКОМЕТ ПОРАЗУ ПОСЛЕДЊЕМ КОЛУ Топличанин—Бор 15:12

Јесене првенство у Српској лиги, заједница Ниш, завршено је прошле прошле недеље. Борани су гостовали у Прокуљу и против Топличанина изгубили са 12:15. Према речима тренера Петровића, борски рукометаш никад нису играли тако слабо као у недељу...

Ипак, и домаћи рукометаш нису играли у оквиру својих могућности. Све до 26. минута првог полувремена резултат је био нерешен 4:4. У том периоду Борани су имали неколико шанси које нису искористише...

Борски рукометаш завршили су полусезону са 14 бодова. Екипа заузима шесто место, што је ипак, с обзиром на слабо почетак и мали испод играча, завидан успех.

САВЕТИ ПОЉОПРИВРЕДНИЦИМА ГЛОВОСТ ДОМАЋИХ ЖИВОТЊИЊА

У одгајивању подмлатка за приплод и неиз плодњива и приплодња одрасла доведе стокс треба да расположе о основним знањем. Јавност може бити повормена или трајна неспособност за репродукцију доорских животиња...

НАСЛЕДНОСТ — кад се не знају репродуктивне особини прејка, Данс се ово најбоље оглашава првенствено осембљавањем животиња које се одгајују у ИСКРАЈИ. Је један од најважнијих елемената за плодност, нарочито разлик грла и у првом реду младих животиња.

ЦУДО

У НЕДЕЉУ НАСТАВАК ПРЕВЕНСТА

Борски клубци и су у првом и другом колу Јединствене српске Цудо лиге освојили два бода. Прилика за потпу исход пружа се у недељу када у Бору гостују екипе Партизана из Пожаревца и Дедина из Београда.

— У свом граду ми моромо поборити сва противнике. Екипа Дедина је појачини једнака нашој, али очекујемо да ће публика својим бодреним доприрети да освојимо четири, итекако, значајна бода.

ГВОЏЂАРСКА РОБА — БОЈА И ЛАКОВИ Radivektrno ГРАБА — ТЕЛЕВИЗОРИ — АУТОДЕЛОВИ

НОВОСТИ ЛИСТ ЗА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКА И ПРИВРЕДНА ПИТАЊА ОПШТИНЕ БОР

ИЗДАВАЧ: ООРУ, Штампарија, радио и филм Рударско-топничарског басена Бор

Table with 2 columns: Rank, Team Name, Points, Goals, Assists. Includes teams like Динамо, Халдуж, Раднички, Партизан, Пролетер, Слобода, Бор.

Фудбалери Младог графичара победили су у недељу одличну екипу Тимока из Трнавца са 4:3 и тако преузеи прво место од Хемичара који је у Рајчу против Тимочана освојено само бода.

на Гава 0:2, Момчило — Хемичар 2:2, Мемтага — Пореч 0:2, Раднички — БСК 1:5 и Станара — Браник 1:0.

РАДНА ОРГАНИЗАЦИЈА „ШТАМПАРИЈА“ ИЗ БОРА ПОНАВЉА ОГЛАС за попуњу слободних радних места: 1) ПОМОВНИК МАГАЦИОНЕРА РЕПРО МАТЕРИЈА...

ПРЕВЕНСТО РЕГИОНА

Новоизабрана управа Шаховског клуба у Бору отворила је прво пошаскишко шаховско првенство Тимочког региона. На њему могу учествовати шахисти оба пола у узрасту свих категорија, тако да се очекују пријаве најмање стотину учесника.

ТАКМИЧЕЊА ПИОНИРА

Првенство се организује у свакој школи, посебно за дечаке и девојчице, јер је планирано да се већ у децембру спроведе пионирско првенство општине Бор.

ЗИМСКА ЕКИПНА ЛИГА

Борски шахисти су организовали Зимску екипну шаховску лигу. Почетак је заказан за 10. децембар 1973. године. Очекује се пријаве више од двадесет екипа из радничких и других организација.